

SOCRATES

Het Europees communautair actieprogramma inzake onderwijs

Box: deadlines voor aanvragen in het kader van bepaalde acties: september 1995. Meer details vindt u aan het einde van dit bericht

(95/C 200/25)

SOCRATES, het Europees communautair actieprogramma voor samenwerking inzake onderwijs werd aangenomen op 14. 3. 1995 (Besluit 81/95/EG, Publikatieblad L 87 van 20. 4. 1995). Het programma werd ingesteld voor de periode 1995-1999 en is van toepassing op de 15 Lid-Staten van de Europese Unie én op IJsland, Lichtenstein en Noorwegen in het kader van de Europese Economische Vrijhandelsassociatie. In 1995 beschikt SOCRATES over een communautair budget van 176 000 000 ECU.

SOCRATES behelst de verderzetting en uitbreiding van bestaande communautaire programma's, zoals ERASMUS (voor het hoger onderwijs) en LINGUA (inzake taalonderwijs). Deze programma's worden gecombineerd met nieuwe acties om zo te komen tot een allesomvattend Europees programma voor samenwerking in alle sectoren van het onderwijs.

De belangrijkste doelstellingen van SOCRATES zijn:

- de Europese dimensie in het onderwijs ontwikkelen;
- de verbetering van de kennis van Europese talen bevorderen;
- de interculturele dimensie van het onderwijs bevorderen;
- de kwaliteit van het onderwijs verbeteren door middel van Europese samenwerking;
- de mobiliteit van docenten en studenten stimuleren;
- de erkenning van diploma's, studieperioden en andere kwalificaties aanmoedigen;
- de ontwikkeling van een open Europese ruimte voor samenwerking op onderwijsgebied vergemakkelijken;
- het open en afstandsonderwijs in een Europese context bevorderen;
- de uitwisseling van informatie inzake onderwijsstelsels en -beleid stimuleren.

SOCRATES past in een bredere strategie ter bevordering van het concept van levenslang leren, als antwoord op de uitdaging van de voortdurend evoluerende onderwijs- en vormingsbehoeften. Het programma werkt nauw

samen met andere initiatieven op Europees niveau, met name het programma Léonardo da Vinci voor beroepsopleidingen, Jeugd voor Europa III, verschillende elementen van het Vierde Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling, en communautaire acties ten voordele van kansarmen en ter bevordering van gelijke kansen.

SOCRATES wil een brede waaier van activiteiten ondersteunen, met name:

- transnationale projecten, netwerken, partnerschappen en verenigingen,
- gezamenlijke ontwikkeling van onderwijsprogramma's, modules, onderwijsmateriaal en andere onderwijsprodukten,
- uitwisseling en mobiliteit,
- transnationale opleidingscursussen voor onderwijzend personeel,
- bezoeken om de voorbereiding van projecten of de uitwisseling van ervaringen te vergemakkelijken,
- voorbereiding van studies, analyses, gidsen en informatieve activiteiten,
- projectevaluatie,
- verspreiding van resultaten.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van SOCRATES berust bij de Europese Commissie (DG XXII: Onderwijs, Opleiding en Jeugd). Zij wordt in deze taak bijgestaan door het SOCRATES-Comité, bestaande uit twee leden per Lid-Staat. Dat Comité heeft twee subcomités, één voor hoger onderwijs en één voor schoolonderwijs.

Het SOCRATES-programma wil de samenwerking bevorderen op zes domeinen:

Hoger Onderwijs (ERASMUS)

Actie 1 - Subsidies ter bevordering van de Europese dimensie in de universiteiten

- georganiseerde uitwisselingen van studenten voor erkende studieperioden,
- Europees studiepuntenoverdrachtsysteem (ECTS),
- mobiliteit en uitwisseling van onderwijzend personeel,
- taalkundige begeleiding van uitgaande en binnenkomende studenten en docenten,
- kortlopende intensieve studieprogramma's,
- ontwikkeling van onderwijsprogramma's voor alle studieniveaus,
- taalonderwijs gecombineerd met andere academische disciplines,
- universitaire samenwerkingsprojecten inzake thema's van wederzijds belang („Thematische netwerken”),
- bezoeken ter voorbereiding van toekomstige samenwerkingsactiviteiten,
- toepassing van methoden voor open en afstandsonderwijs.

Actie 2 - Beurzen voor studenten

Rechtstreekse financiële steun voor een deel van de „mobiliteitskosten” (reis, taalkundige begeleiding en verschillen in de levensduur) voor studenten die een erkende studieperiode van 3 tot 12 maanden in het buitenland doorbrengen.

Aanvullende maatregelen

Subsidies voor Europese activiteiten van verenigingen van universiteitsdocenten, administratief personeel of studenten, en andere bewustmakingsactiviteiten met betrekking tot de Europese dimensie in het hoger onderwijs.

Schoolonderwijs (COMENIUS)

Actie 1 - Schoolpartnerschappen/Europese onderwijsprojecten

Transnationale partnerschappen tussen scholen met het oog op de ontwikkeling van Europese Onderwijsprojecten (EOP) inzake thema's van gemeenschappelijke interesse voor leerlingen uit verschillende Europese landen.

Actie 2 - Onderwijs aan kinderen van migrerende werknemers, personen met een reizend beroep, reizigers en Zigeuners/Intercultureel Onderwijs

Transnationale projecten ter bevordering van de gelijke kansen op onderwijsgebied voor kinderen uit deze specifieke sociale groepen, evenals projecten die schoolkinderen in het algemeen voorbereiden op het leven in een multiculturele samenleving met het oog op de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat.

Actie 3 - Nascholing van leraren en andere opvoeders

Transnationale nascholingsprojecten gericht op:

- bevordering van de Europese dimensie binnen het onderwijs;
- verbetering van de schoolresultaten en stimuleren van de onderwijsdeelname, en de aanpak van de problemen van kinderen met bijzondere behoeften en capaciteiten inzake onderwijs.

Aanvullende maatregelen

- Europese activiteiten van verenigingen die actief zijn op het vlak van de interscolaire samenwerking (bijv. leraren- of ouderverenigingen);
- bewustmakingsactiviteiten in verband met de bevordering van de Europese samenwerking in deze sector, met inbegrip van de wedstrijd „Europa op school”.

Bevordering van het taalonderwijs (LINGUA)

Maatregelen om het onderwijs en de verwerving van de officiële talen van de EU en van de EVA-EEA-landen te bevorderen in alle sectoren van het onderwijs (de EU talen die het minst worden aangeleerd en het minst worden gesproken, krijgen voorrang):

Actie A - Europese samenwerkingsprogramma's voor taallerarenopleidingen (ESP)

Transnationale samenwerking tussen initiële onderwijs- en/of nascholingsinstellingen om de beroepsvaardigheden van toekomstige of huidige leraren vreemde talen en hun instructeurs de verbeteren (gezamenlijke ontwikkeling van onderwijsprogramma's, lesmateriaal, modules en opleidingsprogramma's).

Actie B - Nascholingsactiviteiten voor het onderwijs van vreemde talen

Intensieve stages of soorgelijke nascholingsactiviteiten in een ander deelneemend land, zodat de leerkrachten beter opgeleid worden om vreemde talen aan te leren of om les te geven in een vreemde taal.

Actie C - Assistentenschappen voor toekomstige taalleraren

Beurzen die toekomstige taalleraren de mogelijkheid bieden gedurende 3 maanden tot één schooljaar als assistent te verblijven in een ander deelnemend land waar, normaal gezien, de taal die ze later zullen onderwijzen, een van de officiële talen is.

Actie D - Ontwikkeling van middelen om vreemde talen aan te leren en om linguïstische kennis te beoordelen

Transnationale projecten om middelen te ontwikkelen om vreemde talen aan te leren, evenals methoden om de verworven kennis van de vreemde taal te beoordelen (ontwerp, ontwikkeling en uitwisseling van onderwijsprogramma's; realisatie van vernieuwende onderwijstechnieken; realisatie en verbetering van de middelen en de methoden om de talenkennis te beoordelen).

Actie E - Gezamenlijke Onderwijsprojecten voor Taalonderwijs (GOP)

Uitwisseling van jongeren uit het algemeen onderwijs en in het bijzonder uit het beroeps- en technisch onderwijs, in het kader van gezamenlijke projecten op het vlak van onderwijs en opleiding.

Aanvullende maatregelen

- Europese activiteiten van verenigingen die actief zijn op het vlak van het taalonderwijs;
- verspreiding van elke vernieuwende aanpak inzake taalonderwijs en taalverwerving;
- bewustmakingsactiviteiten inzake de bevordering van de Europese samenwerking in deze sector.

Bevordering van Open en Afstandsonderwijs (OAO)

Twee reeksen van maatregelen om de Europese samenwerking inzake open en afstandsonderwijs en het gebruik van nieuwe informatie- en communicatietechnieken in het onderwijs aan te moedigen:

A - Steun voor Europese samenwerking op het vlak van OAO

Projecten uitgevoerd door Europese partnerschappen, waaronder:

- gebruikers en verzorgers van afstandsonderwijs;
- conventionele onderwijsinstellingen die nieuwe informatie- en communicatietechnieken integreren in hun onderwijsmethoden;

- producenten van software voor het onderwijs en van onderwijsprogramma's.

Observatieprojecten die tot doel hebben een ruim beeld te geven van het stadium waarin een bepaald aspect van het OAO zich bevindt of van het gebruik van nieuwe onderwijstechnieken in de verschillende landen die deelnemen aan SOCRATES.

B - Steun voor de toepassing van OAO bij activiteiten die behoren tot andere delen van SOCRATES

Als het gebruik van OAO een belangrijk rol speelt in de aanvraag, kunnen projecten ingediend in het kader van andere delen van SOCRATES, in aanmerking komen voor bijkomende financiële steun met betrekking tot hun OAO-dimensie. Dit is zeker het geval waar het gebruik van OAO de kwaliteit van het onderwijs verbetert of de toegang het Europese samenwerking voor groepen leerkrachten of leerlingen die er anders niet zouden van kunnen genieten, uitbreidt.

Volwassenenonderwijs

Transnationale projecten die gericht zijn op de bevordering van de Europese dimensie in alle domeinen van het volwassenenonderwijs, en die een aanvulling betekenen op de beroepsactiviteiten die worden gesteund door het Leonardo-programma. SOCRATES ondersteunt:

- activiteiten die leraren uit het volwassenenonderwijs beter bewust maken van het belang van Europese thema's door kennis over de culturen, de talen en de tradities van Europese landen te verspreiden of door het inzicht in de politieke, economische en administratieve aspecten van de Europese Unie te verbeteren;
- projecten ter bevordering van de onderlinge samenwerking tussen organisaties voor volwassenenonderwijs die zich concentreren op onderwerpen die interessant zijn voor Europeanen in de deelnemende landen.

Uitwisseling van informatie en ervaring inzake onderwijs-systemen en onderwijsbeleid**1 - Kwesties van gemeenschappelijk belang inzake onderwijsbeleid**

Uitwisseling van informatie en ervaring omtrent sleutelonderwerpen inzake onderwijsbeleid, meer bepaald via studies, seminaries, uitwisseling van deskundigen en verbetering van de informatiekanaalen.

2 - Europees Informatienetwerk inzake Onderwijs (EURYDICE)

Het EURYDICE-netwerk, dat bestaat uit nationale eenheden gecoördineerd door een Europese Eenheid in Brussel, is opgericht om informatie te verzamelen en te verspreiden inzake de onderwijsstelsels in de deelnemende landen.

3 - Bezoeksplan voor beleidsmakers op onderwijsgebied (ARION)

Studiebezoeken in multinationale groepen voor beleidsmakers op onderwijsgebied (voornamelijk in het lager en middelbaar onderwijs), samen met aanvullende maatregelen om de verspreiding van de reultaten van deze bezoeken te verzekeren.

4 - Netwerk van Nationale Informatiecentra voor de Academische Erkenning (NARIC)

Een netwerk van nationale centra die verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van informatie aan instellingen en burgers over de systemen en de kwalificaties binnen het hoger onderwijs om de erkenning van de kwalificaties in andere deelnemende landen te vergemakkelijken.

Aanvraag- en selectie procedures

De procedures voor indiening en selectie van steunaanvragen binnen SOCRATES verschillen aanzienlijk, naargelang de actie in kwestie centraal door de Commissie wordt geleid of gedecentraliseerd wordt geleid door de Nationale Agentschappen die zijn aangesteld door de deelnemende landen.

Voor elk van de zes delen van het programma is er een Gids voor aanvragers voorhanden die alle nodige informatie bevat over de aanvraagprocedures, de afsluitingsdata voor kandidaatstelling en de selectiecriteria. Deze documenten, de te gebruiken aanvraagformulieren en andere informatie kunnen worden aangevraagd bij het:

SOCRATES and YOUTH Technical Assistance Office,
Montoyerstraat 70, B-1040 Brussel, tel. (32-2) 233 01 11,
telefax (32-2) 233 01 50,

dat de Commissie technische bijstand verleent bij de uitvoering van het programma.

Afsluitingsdata voor de indiening van aanvragen

1. Gelet op de definitieve datum voor het nemen van het Besluit ter instelling van het programma en in overleg met het SOCRATES-Comité, gelden voor de meeste acties binnen SOCRATES in de loop van 1995 overgangsmatregelen, waarbij de gebruikte procedures sterk aanleunen bij de vroeger bestaande communautaire programma's. Meer informatie is op verzoek verkrijgbaar bij het SOCRATES and YOUTH Technical Assistance Office.

2. Alle deadlines voor de indiening van aanvragen in de loop van het kalenderjaar 1995 staan vermeld in de Gids voor Aanvragers waarvan hierboven sprake. Aanvragen voor beurzen voor voorbereidende bezoeken en complementaire maatregelen mogen worden ingediend na het verschijnen van dit bericht.

3. Aanvragen worden ingewacht vóór 30. 9. 1995 (poststempel) in het kader van volgende Acties (zie bovenvermelde beschrijving):

- bevordering van taalonderwijs (LINGUA), Actie D,
- Open en Afstandsonderwijs (OAO), deel A,
- volwassenenonderwijs.

Deze deadline voor aanvragen geldt voor:

- LINGUA Actie D: projecten die in 1/1996 van start gaan (de volgende deadline ligt in 9/1996),
- OAO en Volwassenenonderwijs: projecten die eind 1995 of begin 1996 van start gaan.

De respectieve Gidsen voor Aanvragers en aanvraagformulieren zijn op verzoek verkrijgbaar bij het SOCRATES and YOUTH Technical Assistance Office (zie bovenvermeld adres), dat ook de nodige informatie verstrekt omtrent de aanvraagprocedures voor complementaire maatregelen en voorbereidende bezoeken in het kader van verschillende Acties binnen SOCRATES in de loop van 1995.

4. Wat betreft de tenuitvoerbrenging van de Actie „Kwesties van gemeenschappelijk belang inzake onderwijsbeleid” (Uitwisseling van informatie en ervaring, punt 1), zal een speciale oproep tot het indienen van voorstellen gepubliceerd worden in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* van eind juli 1995. De deadline voor de indiening van voorstellen wordt 30. 9. 1995 (poststempel) (volgende deadline voor deze Actie: 1. 2. 1996).